

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrť leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računira naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. sprodatjajo po 6 v. Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptujju, gledališko posloplje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetatov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2.50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 21.

V Ptujju v nedeljo dne 26. maja 1912.

XIII. letnik.

Binkošti.

„Pflingsten, das heiliche Fest des Maiein.“

In zopet smo prišli v prekrasne binkoščne praznike. Ako nas budijo sveti božični dnevi z bajnokrasno lepoto tihe zimske noči, v kateri se je porodilo božansko dete, ako dviga Velikanoč našo dušo nad posvetne višave in nam predstavlja Odrešenikovo trpljenje ter zmago večne volje nad temno smrtjo, — so krasni binkoštni prazniki popolnoma v svitu zlatega solnca. Kakor je zbrane apostolne razsvetlil sveti Duh in jim dal moč in krepkost, da razglašajo po vsem svetu in vsem narodom tajnosti in večne resnice Božje besede, tako nas razsvetli spomladno majnikovo solnce ob binkoštnih praznikih, da pozabimo za hip vsakdanje malenkosti in britkosti vsakdanjega življenja ter pogledamo z jasnimi očmi tja proti vesoljnemu nebu: Ena je resnica in večna je in nikdo je ne bode premagal...

Kako nežno je novorojeno dete in kako odpira oči proti svetlobi. Prvi čut novega življenja poraja svetloba. In potem raste in raste, vedno širje se mu odpira svet, vedno večje je otrokovo poželjenje. V binkoštnih praznikih pa koraka ob roki skrbne botrice tja v cerkev in preplašena nedolžna duša čaka, da sme vstopiti v tajnosti vere, v Božji hram. Duh mu odveže duhovniška roka, svet mu odpre Božja beseda, — kot novi človek stopa otrok iz cerkve, da prične pogumno trnjevo pot življenja, katere edini cilj je vendar zopet novo, boljše, brezmadežno življenje tam onkraj groba... A tudi srce odraslega človeka, kateremu je vsakdanji boj za obstanek vzel že mnogo mladostnih upov in želj, se veseli nad nadepolno mladino, ki stopa liki angeljem, s cvetlicami v laséh, s solncem v očeh pred oltar. Oj mladost, oj mladost, ti najnežnejši izraz božanske volje! Oj mladost brez sovraštva in trpljenja, brez muk in dvomov! Oj mladost polna nedolžnosti in brezskrbnosti in polna lepote, večne, zmagujoče lepote!... Kakor cvetlice so otroci, žive cvetlice, ki odpirajo svoje kelihe večnemu solncu, ki se lesketajo v diamantinem svitu jutrajne rose! Rožice bodejo ovenele, kelih bodejo odpadli, kosa jih bode položila na travnik in najmočnejši žarek solnca jih ne more več prebuditi k novemu življenju. Vi otroci pa bodete cveteli i zanaprej; niti kosa smrti vas ne konča za vedno, kajti onkraj groba vas čaka večnost in Božje obličje vas pozdravlja z neskončnim svitom brezmejnne ljubezni...

Pozdravljeni, krasni binkoštni prazniki, — pozdravljena mladost, pozdravljeni upi in pozdravljena, sveta ljubezen, sveta sreča spomladne svetlobe!

Politični pregled.

Politični položaj postal je zopet jako temen in na vse strani se širi nezaupljivost ter nezanesljivost. Naša vlada obstoji iz samih bolnikov-ministrov; tudi ministriški predsednik grof Stürgkh ima vsled bolezni dopust. V državni zbornici poskušajo Hrvatje delo motiti, kakor da bi bili Avstrijci krivi, da jih Madžaroni s škorpioni trpinčijo. V ogrski državni zbornici pa se bije med velikanskimi prepiri boj za vojno preosnovo, medtem ko zahteva delavstvo v pouličnih demonstracijah volilno pravico. Tako je obupanje glavni znak avstro-ogrškega političnega položaja.

Novi denar. Izdati se je pričelo nove dve-kronske kose, da se na ta način polagoma dosedanje goldinarje odpravi. Tega denarja se je izdalo samo okroglo 2 1/2 milijona kosov.

Turško-laška vojska prišla je zopet v nevarnejše stanje. Ker Italijani v Tripolisu samem ne morejo nikakoršnih pravih in odločilnih uspehov doseči, zanesli so v vojno najprve v morskoožino Dardanel. Turki so pa Dardanele enostavno zaprlj s strelivom in s tem vstavili tamošnjo trgovino. Zdjaj so laški parniki morali brez uspeha odjadrati in Dardanele so zopet odprte. Lahji so potem zasedli razne otoke, zlasti Rhodos, v egejskem morju in hočejo na ta način na Turško oziroma na vevlasti gotovi pritisak izvršiti. Turška vlada pa je zdjaj z jako strogo odredbo odgovorila: izguala je namreč iz ozemlja turške države vse italijanske podanike. Ta odredba zadene okroglo 50.000 na Turškem živečih Italijanov in je velikega gospodarskega pomena. Splošno se zdjaj pričakuje, da bode Rusija nastopila, kajti ruska vlada hoče v znani svoji binavščini vojni položaj za-se izrabljati. Ali v hipu, ko bi hotela Rusija zmanjšati obseg sedanje Turčije, morala bi Avstro-Ogrska nastopiti, v katere živem interesu je, da se sedanja Turčija obdrži. In tako zna priti do položaja, ki smo ga očrtali v uvodnem članku zadnje številke. Kakor naša notranja politika je torej tudi zunanja nejasna in nevarna.

Raba železnice je obenem merilo za kulturo dotične države. Zanimivo je torej razmerje med številom prebivalstva in onim po železnicaht potujočih oseb. Tako se je peljalo v enem zadnjih let: v Italiji 51,447.203 oseb, na Francoskem 305,211.000, na Nemškem 483,407.806, v Belgiji 86,450.000, na Avstrijskem 84,924.407, na Ogrskem 37,302.070, na Angleškem in Irlandskem 864,435.388, v Švici 37,249.040, na Holandskem 33,340.177, v Rusiji pa 32,602.944 oseb. Medtem ko se v zaostali Rusiji komaj vsak tretji prebivalec po železnici vozi, vozi se na Avstrijskem vsak prebivalec štirikrat, v Švici 12 krat, v Italiji pa celo 23 krat.

Boj z anarhisti. V Barceloni je policija izvedela, da hočejo nekateri anarhisti več visokih oseb umoriti. Ko se jih je hotelo aretirati, skočil je en anarhist na stražnika in mu preprepal trebuh. Tri anarhiste so vjeli in zaprli, a morilec je pobegnjl.

Obrtnikom!

Neko „vseslovensko“ obrtno društvo, za katerega delovanje je doslej edino v celjskem „narodnem domu“ vedeli, sklicalo je za binkoštni ponedelk v Celje „prvi veliki spodnještajerski obrtni shod.“ Govoriti hočejo na tem shodu o „obrotni organizaciji“, o celovškem obrtnem shodu“, o „posredovanju vajencev in pomočnikov“, o neki neznani „trgovski in obrtni zbornici za Spodnje Štajersko“, o „škodljivcih obrtništvu“, o „obrotništvu in kartelih“, o „obrotnem šolstvu“ in ustanovili bodejo baje tudi mojstersko bolniško blagajno za Spodnjo Štajersko... V svojem vabilu govori društvo z visokimi frazami o bremenah in vladi in organizaciji in pravicah, — dobro, dobro! Ali mi bodemo tej „občeslovenski“ gospódi nekaj povedali. Ves njen namen je, da vpreže slovenske obrtnike v jarem prvaštva in jih zlorablja za prvaško politiko. Ni res in ni res, da se gré tej prvaški gospódi za kaj družega. Kar so prvaki v bogimislenskimikmeti storili, to hočejo zdjaj tudi s slovenskimi rokodelci storiti. Pohlevne ovčice, ponižane sužnje hočejo imeti! To je vse, — a to se jim ne bode in se jim ne sme posečiti!

Zakaj pa ti skrbni slovenski voditelji doslej niso ničesar za obrtništvo storili? Zakaj se skozi desetletja niso brigali za slovenske obrtnike, ki so morali delati in plačevati in zopet delati?! Zdjaj so se združili slovenski liberalci in slovenski klerikalci, da „rešijo“ obrtnike. Preje pa so pisali liberalni listi, da so klerikalci največji oduhu obrtništva in klerikalni listi so pisali, da obrtnikom liberalci kožo čez ušesa vlečejo... Ti ljudje čutijo nezadovoljnost slovenskih obrtnikov nad slovensko politiko in zato jih hočejo zdjaj zopet na svoj lim spraviti!

Slovenski voditelji so bili doslej največja nesreča za slovenskerokodelce in obrtnike. Spravili so na stotine slovenskih obrtnikov in rokodelcev in trgovcev v mesta in trge in jih pustili potem lakoto stradati. Še danes vabijo z medenimi obljubami kranjske trgovce in obrtnike na Spodnje-Štajersko, jim obljubujejo podporo in denar in — sami kupujejo pri drugih! Med vsemi slovenskimi „voditelji“ jih ni niti 10%, ki bi si pustili svojo obleko ali svoje čevlje ali svoje pohištvo pri domačih obrtnikih napraviti. Le vprašajte rokodelce same, je-li niso slovenski škrici v resnici taki! Veliki trgovci slovenski prodajajo svoje blago slovenskim odjemalcem dražje nego nemškim. Male slovenske kramarje pa silijo, da morajo konzumente s slabim blagom in visoko ceno naravnost slepariti. Pa še nekaj: Kdo pa je ustanovljaj konzumnadrúštva po slovenskih pokrajinah? Slovenski voditelji so to storili. In edini namen teh „konzumov“ je bil, da se obrtnike in male trgovce uniči ter izstrada. Najprve so hoteli slovenski voditelji torej slovenske obrtnike in trgovce uničiti

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40